

יחידת הוראה בנושא:

رحلة لبرلين — التراث اليهودي في المدينة

מטרות היחידה:

1. פיתוח מיומנויות השפה: האזנה, דיבור, קריאה וכתיבה.
2. הרחבת אוצר המילים בערבית בנושא טיולים, מורשת ותרבות
3. חשיפת התלמידים לטקסט אינפורמטיבי בתחום ההסטוריה והמורשת הישראלית
4. תרגול הבנת הנקרא ומענה על שאלות בערבית
5. חיזוק מיומנויות דקדוקיות בהקשר לטקסט
6. חיזוק הקשר לנושא השנתי של משרד החינוך — "שורשי עמ"י – עתיד, מורשת ויזמות".

שכבת הגיל: כיתה ט' – י' רמה A2

משך זמן הפעילות: שני שיעורים

פעילויות טרום הוראה:

התלמידים יענו על השאלות הבאות:

רגע לפני שאני מתחיל/ה, מה אני מסוגל/ת לעשות?

אני מסוגל/ת:

- ☐ להאזין לטקסט בערבית ולהבין מילים חדשות הדומות לעברית
- ☐ להאזין לטקסט בערבית ולהבין את עיקרי הדברים
- ☐ לקרוא את הטקסט בערבית ולהבין את עיקרי הדברים
- ☐ ללמוד אוצר מילים חדש
- ☐ לענות בעברית על שאלות פשוטות בהקשר לטקסט
- ☐ לענות בערבית על שאלות פשוטות בהקשר לטקסט
- ☐ אני מצפה ל: _____

לפני שמתחילים – שאלות בע"פ כהכנה ללימוד הטקסט:

(המורה ישאל בערבית, תוך שהוא מציג תמונה של ברלין, והתלמידים יכולים לענות בע"פ בערבית או בעברית)

1. שו האדא אלמכאן?
2. שו ה' ברלין? אסמעתו ען ברלין?
3. אכנתו פי ברלין? מין מנכם כאן פי ברלין?
4. שו בתערפו ען ברלין?
5. שו בתערפו ען יהוד ברלין פי אלחרב אלעאלמיה אלתאניה?

פעילות פתיחה: בקישור שלפניכם תרגיל התאמת צירופים. התאימו בין הצירופים

בערבית לתרגומם בעברית. היעזרו בדמיון בין השפות. לאחר מכן, נסו לשער,

בעזרת הצירופים שתרגמתם, במה עוסק הטקסט שלהלן

[קישור לפעילות](#)

[קובץ מונגש לפעילות](#)

האזנה – לחצו על [הקישור](#), האזינו לטקסט וסמנו מילים חדשות –

קראו את הטקסט הבא וסמנו מילים חדשות:

ברלין هي عاصمة ألمانيا وهي مدينة سياحية عالمية. تَمزُجُ برلين بين التاريخ القديم والحياة الحديثة.

في رحلتك، يمكنك زيارة مواقع التراث اليهودي، التي تحكي عن تاريخ יהוד أورובא במزیג המאזי وفكرة التجديد.

أحد المواقع التراثية اليهودية الشهيرة هو النصب التذكري لليهود الذين قُتلوا في أوروبأ، وهو ساحة عظيمة مع مئات حجارة رمادية كبيرة لتذكير الهولوكست.

كما يمكنك زيارة متحف יהוד ברלין، الذي يحكي عن تاريخ الجالية اليهودية في ألمانيا منذ مئات السنين، وكذلك الزيارة في شارع "أوراننبورغر" ومبنى الكنيس الجديد الذي يُرمز إلى طبيعة الحياة اليهودية في برلين قبل الحرب العالمية الثانية.

زيارة هذه المواقع هي رحلة في الذاكرة وإمكانية للفكر: نحن التلاميذ، كيف يمكننا ذاكرة التراث بأفكار التجديد لتعميق العلاقة بين الماضي والمستقبل.

מְصֻטָּאֹחַת גְּדִידָה :

עֲסִמָּה (ג) עֹאֲסִם עִיר בִּירָה

אֲלֵמָנִיָּה גֵרמָנִיָּה

רִחְלָה (ג) רַחֲלַת טִיּוֹל

יֻמְכְּנִיךְ בִּאֲפִשְׁרוֹתֶךָ

זִיָּרָה (ג) זִיָּרַת בִּיקוּר

מִוְּעֵ (ג) מִוְּעֵ אֶתֶר

יַחְכִּי חֲכִי מִסְפָּר

אֲלֵמָזִי עֵבֶר

פִּכְרָה (ג) אֲפִכָר רַעִיּוֹן

תְּגִיד הַתַּחֲדָשׁוֹת

שֶׁהִיר מִפּוֹרָסִם

סֶאֶה (ג) סֶאֶחַת חֶצֶר

חֶבֶר (ג) חֶבֶר אֶבֶן

מִחְפֵּ (ג) מִחְפֵּ מוֹזָאוֹן

עֶלְאָה (ג) עֶלְאָת קֶשֶׁר

אֲמִסְתָּבֵל עֵתִיד

פִּעִילוֹת לִרְכִישַׁת אוֹצֵר הַמִּילִים הַחֲדָשׁ בְּאֻפֵּן עֲצֵמָאִי אוֹ קְבוּצַּתִּי

קִישוֹר לִפְעִילוֹת

קוּבֶץ מוֹנֶגֶשׁ לִפְעִילוֹת

הַבְנַת הַנִּקְרָא

1. מָה הוּא עֲנוֹן הַקְּטָעָה?

2. אֵינֶן תִּפְעֵ (שׁוֹכֶנֶת) בֵּרְלִין?

3. השלימו : בֶּרְלִין הִי _____ אֲלֵמָנִיָּא
4. הדגישו את הפועל במשפט הבא: תִּמְרָג בֶּרְלִין בֵּינַן הַתַּאֲרִיחַ הַקְּדִימָה וְהַחַיָּה הַחֲדִישָׁה
- תרגמו את המשפט וכתבו מהו הדמיון בין הפועל בערבית לתרגומו בעברית

- _____ מהי התופעה התחבירית, אשר באה לידי ביטוי בהקשר לפועל?
5. לפניכם מילים שמצינות הפכים. מתחו קו בין מילה להיפוכה:
- קְדִימָה , מִסְתַּבֵּל , חֲדִיט , מָאֲצִי
6. מָאֲצִי יִזְכֹּר הַנֻּסֵּב הַתִּזְכָּרִי (אנדרטה)?
7. אִי־קִסְטָה יַחֲכִי מִתְחַפֵּי יְהוּדֵי בֶּרְלִין?
8. מָה הוּא הַרִמְזָה הַלְּזִי יַחֲמֵלָה (מסמל) הַכְּנִישׁ הַחֲדִישִׁי?
9. ענו בעברית: מדוע, לדעת הכותב, ביקור באתרים אלו הוא גם "רְחֵלָה בִּלְזִכְרָה"?
10. ענו בעברית או בערבית: לְמָדָה תִּדְעוּ הַקְּטָעָה הַתַּלְמִידָה זָכָרָה הַתַּרְאֵת בְּאִפְקָר הַתַּחֲדִיד?

דקדוק ותחביר

1. העתיקו משפט שפותח בפועל. כתבו למי מתייחס הפועל
2. הקיפו בעיגול בטקסט מילים עם כינויי שייכות וכתבו מילים נוספות משלכם עם כינויי שייכות
3. הדגישו בטקסט את המילית שפירושה: **באמצעות** ולאחר מכן תרגמו את המשפט כולו
4. מצאו בטקסט צירוף של שם עצם ותואר ממין זכר
5. מצאו בטקסט צירוף של שם עצם ותואר ממין נקבה
6. **הַמְּוָאֵק הַתַּרְאִישִׁי הַיְּהוּדִי הַשְּׁהִירָה**- תרגמו את המשפט וכתבו מהי התופעה התחבירית
7. העתיקו מילה המציינת מקום
8. העתיקו מילה המציינת זמן
9. בטקסט מופיעים משפטים עם כינויי הזיקה **הַלְּזִי** , **הַלְּזִי** , **הַלְּזִי** הדגישו אותם ואת המילה שאליה הם מתייחסים בטקסט וכתבו מהו ההבדל בין כינויי הזיקה השונים.

10. הקיפו בטקסט את הפעלים, ערכו אותם בטבלה הבאה ונתחו בהתאם למבוקש:

הפועל	שורש	זמן	גוף	תרגום
תִּמְרָג				
יִמְכֵּן				
תַּחֲכִי				
יַחֲכִי				
יִרְמָז				

פעילות יצירתית:

חפשו במקורות מידע אתר מורשת יהודית אחר בברלין או בעולם והסבירו מדוע חשוב לשמרו. הציעו רעיון יזמי לשמר אותו ולחבר אותו לדור הצעיר. תוכלו לכתוב על הרעיון בערבית, להכין דגם של האתר מחומרים זמינים ופשוטים, לצייר על גבי כרזה, להכין מצגת או סרטון אשר בו תשלבו כיתוב וקריינות בערבית.

כרטיס יציאה:

בתום לימוד יחידת ההוראה, אני מסוגל/ת:

- ☐ ללמוד אוצר מילים חדש
- ☐ להאזין לטקסט בערבית ולהבין את משמעותו
- ☐ לקרוא מילים וצירופי מילים מתוך הטקסט ולהבין את משמעותם
- ☐ לקרוא את הטקסט בערבית ולהבין את משמעותו
- ☐ לענות בעברית על שאלות בהקשר לטקסט
- ☐ לענות בערבית על שאלות בהקשר לטקסט
- ☐ שני דברים חדשים שהצלחתי לעשות במהלך לימוד היחידה:

1. _____

2. _____

☐ שני דברים מעניינים שלמדתי:

1. _____

2. _____

☐ אני מבקש/ת להוסיף: _____

מחברת היחידה: איילת זלמנוביץ'

عمل مفيد!